

Haftalık Ekonomi Bülteni

İSTANBUL
NİŞANTAŞI
UNIVERSITY
NEW

FEPAM
FİNANS, EKONOMİ VE POLİTİKA
ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

NEW

NİŞANTAŞI
EĞİTİM
VAKFI

ŞUBAT

08.02.2025

TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE ENFLASYON OCAK AYINDA AYLIK BAZDA %5,03 ORANINDA ARTIŞ GÖSTERDİ

Türkiye'de TÜFE Oranı Ocak ayında aylık bazda %5,03 oranında artış göstererek aylık enflasyonda azalış trendine son verdi. Enflasyonun yıllık bazda artış oranı ise %42,12 seviyesine geriledi. Ana harcama gruplarına bakıldığında en yüksek aylık artış %23,57 oranında artış ile sağlık sektöründe gerçekleşti. İkinci sırada aylık bazda %7,66 oranında artış ile mal ve hizmetler sektöründe yaşanan artışlar yer aldı. Endekste hesaplanan başlıklardan 126 tanesinde artış görülürken, 13 başlıkta azalma gerçekleşti. Piyasa beklentisinin üstünde gelen aylık enflasyon artışında vergi artışları da önemli derecede etkili oldu.

TÜRKİYE'DE ÜFE ORANI OCAK AYINDA AYLIK BAZDA %3,06 ORANINDA ARTIŞ GÖSTERDİ

Türkiye'de ÜFE Oranı aylık bazda %3,06 oranında artış gösterirken, yıllık bazda artış %27,20 seviyesinde gerçekleşti. Sektörel bazda bakıldığında en çok artış aylık bazda %16,84 oranında artış ile su temininde gerçekleşti. İmalat sektöründe de aylık bazda %3,25 oranında artış gerçekleşti. Bu gelen veriyle birlikte üretici fiyatlarını tüketici fiyatlarının 1,5 yıldır altında gerçekleştirmiş oldu. İlerleyen dönemde de üretici fiyatlarının bu seviyelerde gerçekleşmesi bekleniyor. Enflasyonun uzun vadeli seyri için üretici fiyatlarının düşüklüğü önem taşıyor.

TÜRKİYE'DE HAZİNE NAKİT DENGESİ OCAK AYINDA 204,9 MİLYAR TL AÇIK VERDİ

Türkiye'de hazine nakit dengesi Ocak ayında 204,9 milyar TL açık verdi. Bir önceki yıl hazine nakit dengesi 324 milyar TL açık vermişti. Ocak ayında hazinenin nakit gelirleri 944 milyar 892 milyon lira olurken, faiz dışı giderler 999 milyar 1 milyon lira seviyesinde gerçekleşti. İlgili dönemde faiz giderleri ise 154 milyar 581 milyon liraya yükseldi. İlerleyen dönemde TCMB'nin faizleri indirmesiyle birlikte faiz giderlerinin de azalması bekleniyor. Kamuda alınan tasarruf tedbirlerinin de faiz dışı giderlerin azalmasında etkili olması bekleniyor.

TÜRKİYE

DEPREM BÖLGESİNDE İSTİHDAM EDİLEN İŞÇİ SAYISI DEPREM ÖNCESİ SEVİYEYİ GEÇTİ

6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan yıkıcı depremlerin etkilediği 11 ilde istihdam edilen işçi sayısı Kasım 2024'te 1 milyon 936 bin kişiye yükseldi. Bu gelen veriyle birlikte işçi sayısı deprem öncesi dönemde istihdam edilen işçi sayısının üstüne çıkmış oldu. Deprem bölgesinin ihracatı da yükseldi. 2022 yılında 20,5 milyar dolar olan deprem bölgesi ihracat rakamı 2023 yılında 18,2 milyar dolara gerilemişti. 2024 yılında ihracat 19,2 milyar dolara yükseldi. Bölgede ihracatı en çok artan il yıllık bazda %34,7 oranında artış ile Hatay oldu. Adana ve Şanlıurfa'nın ihracatı da deprem öncesi dönemin üstüne çıktı. Hatay, Türkiye'de en çok ihracat yapılan 10.şehir oldu. Deprem sonrasında 16.sıraya gerileyen Hatay'ın tekrardan eski seviyesini yakalaması bölge ekonomisinin toparlanma seviyesini gösteren önemli bir veri olarak kayıtlara geçti.

TCMB 2025 YILI ENFLASYON TAHMİNİNİ %24 ORANINA REVİZE ETTİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Fatih Karahan, 2025 yılının ilk enflasyon raporu sunumunu yaptı. TCMB, 2025 yıl sonu enflasyon beklentisi yeni yılın ilk toplantısında %21 seviyesinden %24 seviyesine yükseltti. TCMB Başkanı Fatih Karahan enflasyonda yaşanan gerilemeyle birlikte faizlerde de indirme gittiklerini belirtirken bu indirimlerin enflasyonla uyumlu şekilde yapıldığını gerekli sıkılığın korunmaya devam edildiğini açıkladı. Karahan, faiz indirimleri için her toplantıda durum değerlendirilerek yapılacağını söylerken otopilotta olmadıklarını ekledi. İlerleyen dönemde enflasyonun faiz indirimleriyle birlikte daha da gerilemesi bekleniyor.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI ÇİFTÇİLERE 2 MİLYAR DOLARI AŞAN YARDIMDA BULUNACAK

Tarım ve Orman Bakanlığı, çiftçilere 2 milyar 164 milyon liralık tarım desteğinde bulunulacağını açıkladı. Desteğin 1 milyar 997 milyon liralık kısmı hububat için olurken, 94 milyon 29 bin liralık kısmının lisanslı depoculuk için yapılacağı belirtildi. Hububat desteği Aksaray, Eskişehir, Bursa gibi iller için yapılacak. Tarıma verilen destek ülkenin ihracatı açısından da önemli rol oynuyor. Özellikle Suriye'de yaşanan rejim değişikliğiyle birlikte bu bölgeye doğru olacak ihracatın artması ülke ekonomisi açısından da büyük avantajlar doğurma potansiyeli taşıyor.

AVRUPA

ALMANYA’NIN İHRACATI ARALIK AYINDA %2,9 ORANINDA ARTIŞ GÖSTERDİ

Almanya’nın ihracatı Aralık 2024’te bir önceki aya göre %2,9 oranında artarak 131,7 milyar euroya yükseldi. Piyasa beklentisi ihracatın %0,6 oranında gerileyeceği yönündeydi. İthalat ise aynı dönemde %2,1 oranında artarak 111,1 milyar euroya yükseldi. Almanya’da Aralık ayı ihracatının 72,4 milyar euroluk kısmı Avrupa Birliği ülkelerine yapılırken 57 milyar euroluk kısmı Avrupa Birliği ülkelerinin dışındaki ülkelere gerçekleşti. Birleşik Krallık’a ihracat %6,6 oranında azalarak 6,7 milyar euroya geriledi.

İNGİLTERE MERKEZ BANKASI POLİTİKA FAİZİNİ 25 BAZ PUAN DÜŞÜRDÜ

İngiltere Merkez Bankası(BoE), politika faizini 25 baz puan düşürerek %4,5 seviyesine indirdi. Ağustos ayından itibaren üçüncü kez faiz indirimine giden banka bu indirimden bir önceki faiz indirimini Kasım ayı toplantısında gerçekleştirmişti. Para Politikası Kurulu toplantısında 9 üyenin 7’si 25 baz puan indirimini yönünde oy kullanırken, 2 üye 50 baz puan faiz indirimi yapılması yönünde oy kullandı. BoE, İngiltere’nin 2025 yılı için öngördüğü %1,5 oranında büyüme oranı tahminini de %0,75 seviyesine gerilettiler. Bankanın ilerleyen dönemde de faiz indirimlerine devam etmesi bekleniyor.

EURO BÖLGESİ PERAKENDE SATIŞLAR 2024 YILINDA YILLIK BAZDA %1,9 ORANINDA ARTTI

Euro Bölgesi perakende satışlar 2024 yılının Aralık ayında bir önceki aya göre %0,2 oranında gerileme gösterdi. Perakende satışlar yıllık bazda ise %1,9 oranında artış gösterdi. Aylık bazda perakende satışlarda en çok azalma görülen ülke %2,2 oranında azalma ile Slovenya olurken, ikinci sırada %1,6 oranında azalma ile Almanya yer aldı. En fazla artış ise %8,2 oranında artış ile Slovakya’da gerçekleşti. İkinci sırada da %2,1 oranında artış ile Finlandiya yer aldı. Perakende satışların düşüşünde Almanya’nın etkili olması bölge ekonomisine yönelik olumsuz görüşleri arttırdı. İlerleyen dönemde perakende satışların artış trendine dönmesi beklenmiyor.

AMERİKA

FED ENFLASYONDA %2 ENFLASYON HEDEFİNİN DEVAM ETTİĞİNİ AÇIKLADI

Amerika Merkez Bankası(FED)'in, Amerika Kongresi için hazırladığı Para Politikası Raporu'nun Şubat sayısı yayımlandı. FED raporunda, enflasyonda ana hedef olan %2 oranında sürekli kalım gerçekleşene kadar sıkı para politikası uygulanacağını belirtilirken gelen verilerin enflasyonda düşüşü gösterdiğini ekledi. Bu duruma karşın henüz istenen seviyede bir gerileme görüldüğü belirtilen raporda mortgage faiz oranlarının hala yüksek olduğu raporda belirtilen başka bir husus oldu. FED raporunda, enflasyonu düşürme konusunda ısrarcı olduğunu görülürken Amerika Başkanı Trump'ın faiz indirimlerine devam edilmesi gerektiği konusundaki açıklamaları para politikasındaki belirsizlikleri arttırıyor.

AMERİKA'DA TÜKETİCİ KREDİLERİ ARALIK AYINDA 40,8 MİLYAR DOLAR ARTIŞ GÖSTERDİ

Amerika'da tüketici kredileri Aralık 2024'te bir önceki aya göre 40,8 milyar dolar artarak 5 trilyon 145,5 milyar dolar seviyesine yükseldi. Piyasa beklentisi artışın 17,7 milyar dolar seviyelerinde artması yönündeydi. Tüketici kredileri Kasım 2024'te bir önceki aya göre 5,4 milyar dolar azalmıştı. Tüketici kredileri bu gelen veriyle birlikte aylık bazda %2,4 oranında artış göstermiş oldu. Bu durum yıllık enflasyon oranı seviyelerinde kredi artışı yaşandığını gösteriyor. Amerika'da, FED'in faiz indirimlerine devam etmesi durumunda tüketici kredilerinde de artış görülmesi bekleniyor.

AMERİKA'DA TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ ŞUBAT AYINDA 3,3 PUAN AZALDI

Amerika'da Michigan Üniversitesi tarafından ölçülen Tüketici Güven Endeksi Şubat ayında bir önceki aya göre 3,3 puan azalarak 67,8 seviyesine geriledi. Piyasa beklentisi endeksin 71,9 seviyelerinde olacağını öngörüyordu. Bu gelen veriyle birlikte Amerika'da tüketici güveni Temmuz 2024'ten bu yana en düşük seviyesine inmiş oldu. Amerikalıların bugünün ekonomik durumuna ilişkin düşüncelerini gösteren Mevcut Ekonomik Koşullar Endeksi de Şubat ayında bir önceki aya göre 5,3 puan azalarak 68,7 seviyesine geriledi.

KÜRESEL GELİŞMELER

RUSYA'DA SIFIR OTOMOBİL SATIŞLARI 2024 YILINDA %11 ORANINDA ARTIŞ GÖSTERDİ

Rusya'da sıfır otomobil satışları Ocak ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %11 oranında artış göstererek 89 bin seviyesine yükseldi. En çok sıfır otomobil satışı yapılan firma Lada oldu. Çinli otomobil şirketlerinin de satılan arabalarda artış gerçekleştirdiği görüldü. Rusya'nın otomotiv sektöründe 2022 yılına kadar lider durumda olan Batılı firmalar, Ukrayna-Rusya savaşıyla birlikte ülke ekonomisinden çekildiklerini açıklamışlardı. 2022'den itibaren durma noktasına gelen otomotiv sektörü Çinli şirketlerin etkisiyle birlikte eski dönemlerine yaklaştı. İlerleyen dönemlerde Çinli firmaların satışlarının daha da artması bekleniyor.

MORGAN STANLEY AMERİKA'NIN UYGULADIĞI TARİFELERİN ÇİN EKONOMİSİNİ DEFLASYONA İTECEĞİNİ AÇIKLADI

Morgan Stanley, Çin ekonomisine yönelik açıklamalarda bulundu. Amerika'da Trump'ın gelmesiyle birlikte açıklanan ihracat tarifelerinin uygulanmasında hızlı davranılması durumunda Çin'in yaşadığı deflasyonun derinleşme ihtimalinin yüksek olduğu belirtildi. Pekin yönetiminin deflasyondan çıkmak için kararlı bir yönetim uygulamaması durumunda tarife artışlarının ekonomik aktiviteleri soğutma ihtimali olduğu söyleyen Morgan Stanley analistleri böyle bir durumun yaşanmaması için Pekin yönetiminin daha fazla politika uygulaması gerektiğini açıkladı.

KÜRESEL GIDA FİYATLARI OCAK AYINDA YILLIK BAZDA %6,2 ORANINDA ARTIŞ GÖSTERDİ

Küresel gıda fiyatları endeksi Ocak ayında 124,9 seviyesine geriledi. Endeks aylık bazda gerileme gösterirken, yıllık bazda %6,2 oranında artış gösterdi. Küresel gıda fiyatlarının gerilemesinde aylık bazda %6,8 oranında gerilemeyle şeker fiyatlarındaki düşüş etkili oldu. Bitkisel yağ fiyatlarında gerçekleşen %5,6 oranında düşüş de gerilemede etkili olan başka bir sektör oldu. Küresel gıda fiyatları 2023 yılındaki gerilemesinin ardından uluslararası ticarete yaşanan belirsizliklerin artmasıyla birlikte tekrardan artış trendine girdi. Ukrayna-Rusya savaşının seyri küresel gıda fiyatları açısından da belirsizlikleri artırıyor.